

Londonnyheter etc. Særji

ØSTFRONTPEN: Marskalk Sjurovs panserspiser befinner seg mindre enn 100 km. fra Berlins sentrum. Under framstøtet rett vest for Poznan er over 400 beboede steder i Pommern og Brandenburg blitt erooret, bl.a byene Bensche, Tierschtiegel, Unruhstadt, Schwiebus, Landsberg (sterk festning) og Meseritz. Sammen med marskalk Rokkosovskis styrker nordenfor fortsetter også fremstøtet nordvestover mot Stettin, hvorunder byene Zaczan og Glasow er blitt stormet. Russene sikter her tydeligvis på å lave en ny stor lomme ved å inneslutte hele Bak-Pommern, øst for Stettin.

I Østpreussen er Königsberg fullstendig innesluttet. De sterkt befestede steder Friedland, Heilsberg og Bischofstein er falt i russenes hender. Sterke tyske styrker bl.a. Hermann Göring panserkorps et forsøkte forleven et ubrynningsforsøk mot vest. Over 3 000 mann falt under dette forsøk og tyskerne hadde dessuten store tap av fly og kanoner. Isjernakovskis styrker står i utkanten av Königsberg og Østpreussens hovedstad ligger under en intens artilleriild fra flere sider.

Om operasjonene i Schlesien og overgangen over Oder er russenes melsigner meget forbholdne. Det er tydelig at tyskerne gjør de mest fortynende innsnugelser for å holde Oderlinjen, det siste bolverk foran kjernen av Tyskland. Sør for Øvre-Schlesien har russene trangt inn på tsjekkoslovakisk område og har nedenfor støtt fram til Moravia Ostrawa. Lenger nord, både sør og nord for Breslau, har russene opprettet bruneiser på vestsiden av Oder.

Den lette tyske krysser "Nürnberg" og andre enheter fra den tyske flåte er ankommet til Kjøbenhavn fra Danzig. De danske myndigheter har gitt ordre om at alle folk som bor i nærområdet av havna i Kjøbenhavn skal evakuere da man ventet flyangrep mot den tyske flåtestyrke.

En maktig bølge av flyktninger, som kan tellies i millioner trekker vestover fra Schlesien, Brandenburg, Pommern og Vest-Preußen. Alene i Pommern er 150 000 mennesker på flukt vestover. Alt i alt er 5 millioner, civile på flukt uten at myndighetene har noen plan for flytningen. Overalt, på militærleste biler, på tanks og eilers på alt som iriller, kan man se kvinner og barn som forsøker å komme i sikkerhet. Selv de tyske barneleire i øst har man ikke rukket å evakuere tidsnok og framskutte russiske avdelinger kan så tusenvis av barn som marsjerer vestover på de isolerte veier.

Det værste er at flyktningene ikke får noen hjertelig mottagelse hvor de enn kommer. I lastningen overalt er det stor. Det største problem de tyske myndigheter står overfor er å skaffe disse millioner arbeid. Ellers blir disse hjemløse en möllestøn om halsen på hele administrasjonen.

Over 100 000 bænkmøddsarbeidere er blitt befridd. Et sted kom russene over et sykehus hvor det befant seg 250 sårde tyske offiserer som man ikke hadde rukket å evakuere. Et annet sted erooret sovjetstyrkene til fullestede jernbanetog som ikke kunne komme vestover fordi jernbane Danzig-Berlin var avskåret på mange steder.

I Jugoslavia har Titos styrker sprangt 3 notuler i luften der tyskerne hadde hovedkvarter, 180 tyskere ble drept og mange flere såret.

WESTFRONTPEN: Allierte tropper har rykket fram langs hele fronten i vest. De siste belgiske landsbyer og en rekke tyske steder inntil 8 km. inne i Tyskland ble stormet. I en befestet landsby kom amerik. angrep så overraskende at troppene måtte vekke

Fredag, 2 februar 1945 Nr. 6

flere av de tyske vaktposter for å ta dem til fange. Framskutte avdelinger har besatt flere av de ytre forsvarsverker i Sigfriedlinjen. I avsnittet mellom Mondscha og Prüm angriper 6 amerik. divisjoner over en 50 km. bred front. Den tyske offensiv i Nord-Alsace er også blitt en stor fiasko. Langs hele området er deres fremtrengen blitt stoppet opp og de drives igjen tilbake mot tysk område. I Syd Alsace står franske styrker i utkanten av Colmar. Under harde kamper er over 2 500 tyskere falt.

Det mest bemerkelsesverdig som skjer på vestfronten er de alliertes flyangrep mot tyskernes militærtransporter østover. Bare på en uke er over 15 000 tyske militærkjøretøy blitt ødelagt. Store konvoier av jernbanevogner, fullastet med materiell og spesialer er blitt observert på godssesjonene i Hamm, Krefeld, Münster og Koblenz og deretter blitt bombet av tusenvis av allierte fly av alle typer. I området ved Krefeld ble over 1 000 panser- og andre vogner ødelagt under et kjempeangrep.

LUFTFRONTPEN: Foruten disse angrep mot tyske flyflytninger av reserver østover, har det strategiske flyvåpenet rettet 4 angrep mot Berlin på 2 netter. Italienskjonenes fly har angrepet mål i Brenner-passet, i Tsjekkoslovakia, like bak den russiske front, oljemål n.v. for Wien og jernbanemål ved Graz, Marienburg og Zagreb, de 2 siste i Jugoslavia.

Tyske skip utenfor Norskekysten ble angrepet av fly fra kystkommandoen: 1 skip ble set i brann, 1 på grunn og i fikk en fulltreffer. Kystbefestningene ble kraftig bombardert.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske styrker har foretatt en ny landstigning like nord for Bautan-halvøya. Da man ikke støtte på noen japansk motstand kunde amerik. rykke fram over 17 km. innover i landet den 1. dag. San Fernando, 55 km. fra Manilla er befridd og slaget om Filippinernes hovedstad er begyndt.

NORGE: Forleden ble det holdt et møte med fremtredende nazister i Oslo der de tyske lederes åpenhjertig omtalte den forsvilte stilling tyskerne befant seg. Beretningen kom som et sjokk på de civile tyskere. Bl.a. ble det meddelt at de første tyske anleggsmatte nedlegges og at alle planer hadde vært mislykket. Radiess, som er kommet tilbake fra Tyskland, moldt en tale der han varslet tyskerne om at de når som helst kunde vente angrep fra den norske undergrunnsbevegelse. Han anbefalte derfor tyskerne å flytte sammen i bestemte byområder.

Omfattende gisselarrestasjoner er blitt foretatt, særlig her i Oslo og i Drammen. I flere steder er det blitt observert tyske treppetog på vei mot utsiktshavnen. Vel underrettede kretser hevder at tyskerne gjør alt de kan for å sende forsterkninger til hjemlandet der de håper å kunne demmelle opp for flodbølgen fra øst. De norske nazister er på denne utvikling ved forferdelse og retter bitte bebreidelse mot tyskerne som vil løse dem i stikk som takk for hjelpen. Tyskerne hevder imidlertid at de øjenvarende styrker er mere enn sterke nok til å motstå angrep såvel innenfra som utenfra. Deres innrørste hensikter antaler de også ikke for de norske nazister og lar øjene disse i gikkavis de dermed kunde redde seg selv eller fremskyte oppgjørets salg.

DANMARK: Omfattende Gestapoarrestasjoner er blitt foretatt over hele Danmark og på Bornholm der politistyrken gikk under "jørgen", sierde i desember.

JUGOSLAVIA: Kong Petar har godkjent oppsettelsen av et regentskapsråd. Dr. Subasic blir fatt i oppdrag å utarbeide forslag til en verdig overenskommelse.

EN FELKI: Med stigende interesse leste jeg redaksjonsartikkelen om en folkets berlønning til alle dem som på en eller annen måte har fått sin helse og arbeidsevne svekket gjennem tysk tortur og innesperring. Det er merkelig at dette spørsmål ikke først er blitt berørt i den frie presse. Men - la oss da nå gå inn for å løse oppgaven, eller bidra til den løsning.

Enhver rettfærdighetskende norsk kvinne og mann er forhåpentlig enig i at de som under sin innsats for Norges frihet og selvstendighet har tapt noe av sin helse og arbeidskraft må få erstatning så langt mennesker evner å erstatte! Jeg ser det som en plikt at alle vi, som når krigen er slutt, har sluppet å betale med noe av oss selv, skal hjelpe dem som trenger vår hjelp og som vi kan hjelpe. Forslaget om en eller annen form for medalje eller orden som gir fortrinsrett ved bessettelse av visse stillinger, synes jeg var godt.

Ugå her må vi gjøre vår plikt som takk for den rett vi snart får tilbake!

Rade.

Vi takker for ovenstående innlegg om en sak som vi må bruke alle våre tanker for å løse på best mulig måte. Red.

DET LOVLESE OSLO. Det almindelige politi står helt muktesløst overfor frontkjempers plyndringer. Forleden skjedde 2 stygge ran, det ene ute i drogaten, det andre i Hegdehaugsveien. På øst ~~Fosse~~ sted møtte ransommene fortrekke uten styrre utbytte, på øst ~~Fosse~~, hos en peishandler ble utbytet ca. 40 000 kr.

TYSK BENSINLAGER i flammer. Kl. 15 den 23. januar inntraf det en voldsom eksplosjon i Schwensensgt. ved St. Hans haugen og snart slo veldige flammer og en maktig røksøyly opp mot himmen. Sabotører, 4 arselskledte karer, 2 utstyrt med maskinpistoler og 2 med vanliges pistolcr trengte kl. 14.45 inn i nr. 3. De ba folkene i huset å forsvinne og gjorde dem klart at de ville bli skutt hvis de gjorde noe kluss når de kom ut på gaten. Arbeiderne ble også varslet og alle pererte ordre og kom i dekning før eksplasjonen, det d.e. brukte meget sterkt sprengladning og begge gaviene i nr. 3 raste øyeblikkelig sammen og dermed ble det brann i nr. 5 hvor bensinstasjonen var. Gårdene 5 og 7 var helt overtatt av tyskerne og omgitt av piggtårn og sikret av tyske vakter. Her var ikke noe varsel blitt gitt, 6 tonn olje og bensin brant opp. Lestverre var det ikke til å undgå at virkningen av eksplosjonen og branden delvis spreide seg til de nærmest liggende leiegårdcr. En nordmann, bestyreren av bensinstasjonen, Martinsen, ble drept og 2 andre fikk så alvorlige skader at det er fare for livet.

TYSK AMMUNISJONSLAGER gikk i luften utenfor Horten, på Josterøya, den 21. januar. Man har ikke kunnet bringe på det rene hvor omfattende skaden er.

FREUEN OG FORSYNINGENE.

Hva skal vi spise og hva skal vi kle oss med? Det er 4 spørsmål som noen hver av oss har stilt ettersom rasjonene er blitt magrene og magrene, skoene tynnslitte og klærne lapp i lapp. Vil freden bringe oss et par sko hvil, koks til å legge i ovnen, ny dress og ny vinterkappe som vi så sart trenger? Vi vet at freden vil bringe oss friheten tilbake - men ikke alle de 4 frihetene på en gang. Frihet fra frykt, ytringsfrihet og po-

litisk frihet - de 3 verdifullest friheter som okkupasjonen har berøvt oss, vil vi få tilbake i samme øyeblikk fienden er ute av landet. Den 4. frihet, frihet fra nød, vil vi ikke få før alle krigens og okkupasjonens ettervern er overvunnet. Virkningene av 5 års tysk utslyndring og undertrykkelse kan ikke overvinnes på denne måneder.

Tyskerne sier at det er de som har sørget for vår matforsyning. I virkeligheten har de gitt med den ene hånden og stjålet med den andre. Det er tyskerne alene som bærer ansvaret for den nød og elendighet som hersker i de befriede land og som er bakgrunnen for den politiske uro der. Vårt eget land er også rikset til skinnet. Vi vil trenge alt. Og dette må vi få utenfra. Spørsmålet er i hvor stor utstrekning dette er mulig.

Alle de krigførende land har innstillet sine produksjonsapparater på den ene ting: Å fylle krigens veldige sluk av ammunisjon, fly, kanoner etc. All civil produksjon er skåret ned til et absolut minimum. Først når krigen mot Japan er vunnet vil disse produksjonsapparater kunne omlegges til civil produksjon. Det vil ta tid.

Lik viktig er distribusjonen av varene. Hvor meget vi kan få er avhengig av hvor meget tonnasje som kan disponeres til fredsformål så lenge krigens raser. Avtalen mellom de fornasjoner forutsetter en poolordning som vil bestå 6 mnd etter at krig mot Japan er slutt. Verdenstonnasjen vil bli disponert av et råd som bestemmer hvor meget skal avses til Europa-forsyninger. Kysttrafikk og korte ruter vil være undatt fra poolordningen. Alle befriede land vil imidlertid være på krigsfot inntil krigen i Østen er over.

Høye Europe lider av en skrikende mangfold på alle ting. Behovene er enorme - tilgangene begrenset. Det er ikke mulig å si hvor store kvanta Norge kan gjøre regning på. Noen øyeblikkelig lettelse i vår forsynings-situasjon kan vi ikke gjøre regning med, det blir snarere spørsmål om vi kan beholde de nærværende rasjoner, i allfall for enkelte varer vedkommende.

Fettsituasjonen er meget vanskelig over hele verden. Det samme gjelder sukker. Korn vil vi ikke lenger få fra kontinentet. De tilførsler av mat vi vil kunne få fra Danmark og Sverige vil bli av den største betydning når krigens er slutt.

Våre fiskerier vil bli tilgodesett i første rekke både for vår egen og Europas matforsynings skyld. Olje og redskaper til fiskeriene vil vi derfor bli forsynt med ganske hurtig. Men med hensyn til klær og sko stiller saken seg vesentlig anderledes, idet vi her må basere oss på egen tilvirkning. Først senere vil vi kunne gjøre regning med innførsel utenfra.

De forsyninger som kommer vil bli levert i våre havner eller ved grensen. Den videre distribusjon vil avhenge av den forfatning våre indre kommunikasjoner befinner seg i. Jernbaner og veier må derfor først bringes i orden uten at vi kan regne med noen vesentlig fornyelse av materiellet. Men kulltilførselen til jernbane og kysttrafikken vil stille seg gunstig. En tids fortsatt generatordrift må vi dog regne med.

Af arbeidslivet i gang igjen er like viktig som å skaffe mat og klær. I den første tid må vi basere oss på en utstrakt anleggsvirksomhet som ikke krever et vidloftig utstyr av maskiner og råstoffe. Redskaper er det godt håp om å få fra England og Sverige. Den første frihetstid vil kreve de samme egenskaper av oss som har gjort oss istrant til i føre 5 års krig mot okkupasjonsmakten.

STYRKE, MOT OG ENIGHET. Men det er ingen grunn til å se for mørkt på situasjonen. Den ting at tyskerne er ute av landet vil bringe en enorm lettelse.

Det vanskelig forsyningsforhold må fremfor alt ikke blandes inn i den politiske strid. Vi må være beredt til å offre mye for å hindre alt for store tyske ødeleggelsjer. Jo mere vi girer når det gjelder den sak, desto bedre vil vi stå russet når landet skal bygges opp igjen.